

SJÖRUPS GAMLA KYRKA

Sjörups gamla kyrka uppfördes någon gång mellan år 1150 och 1170. På samma plats låg tidigare en stavkyrka av trä. Den medeltida kyrkan är ungefär lika gammal som Lunds domkyrka som invigdes 1145. Carl Stenmästare deltog i bygget i Lund och blev byggmästare i Sjörup.

Kyrkan har en säregen planlösning. Det finns inte en enda rät vinkel i kyrkorummet. Norra och södra väggen är parallella och lika långa, men den södra väggen är förskjutet en halv meter åt väster i förhållande till den norra. Det antas symbolisera den korsfäste Kristus. När huvudet sjönk åt sidan i dödsögonblicket vreds också resten av kroppen något litet.

Ursprungligen fanns här två ingångar – en i söder för män, en annan i norr för kvinnor. Norrväggen saknade fönster eftersom samtiden betraktade norr som hemvist för ondskans och mörkrets makter. Samma hierarki rådde ut på kyrkogården. 1700-talets sockeninwånare av enklare börd – såsom pigor, drängar, backstugofolk, husmansfamiljer och fattighjon vilade norr om kyrkan. Kyrkogårdens södra sida var reserverad för invånare av bättre börd, såsom hemmansbrukare eller liknande.

Tornet och sakristian byggdes cirka 1270. Valven i kyrkorummet skapades under 1300-talet.

Kyrkan hade 127 sittplatser och när befolkningen ökade på 1800-talet till 1 900 församlingsbor behövdes en större kyrka. Valet föll på Vallösa som låg mer centralt i bygden. Den sista gudtjänsten i Sjörups gamla kyrka hölls den 27 november 1882, märkligt nog en måndag.

Den nya kyrkan i Vallösa invigdes veckan senare, söndagen den 3 december 1882. Sjörups gamla kyrka byggdes om till läsesal för konfirmander. Men i slutet av 1890-talet flyttades även konfirmandundervisningen och kyrkan lämnades åt förfall.

1932-1933 räddades kyrkan i sista stund från att rasa samman. Tornet byggdes på och kyrkans inre återställdes. 1969 renoverades kyrkan efter gamla ritningar och återställdes till nuvarande skick. Nu används den endast sommartid och är en populär bröllopskyrka.

Fakta har hämtats från Ljunits och Herrestads Hembygdsförening (bl.a. häften "Våra härader") samt böcker skrivna av Peter Larsson. Bevarandeprogram för byar i Ystads kommun (publicerad 1985), Ljunits o Herrestads skolor (publicerad 1992) samt intervjuer. Tavlornas innehåll har gjorts ideellt av medlemmar i Sjörup-Vallösa byalag. Tryckningen är gjord av Ystad-Tryck AB och tavelstativen är gjorda av Sven Sjöstedts smide i Sjörup. Kostnaderna har finansierats av Ystad kommun (Fokus på byarna) samt sponsring.

Komplettering av uppgifter kan lämnas via byalagets hemsida – www.sjorupvallosabyalag.se

Maj 2022

Foto från början av 1900-talet

QR-kod till hemsidan där information finns om de fastigheter som har informationsskylt.